

Izbaja vsak petek.

Uredništvo in
upravljanje:
Kopitarjeva ulica št. 6.

NAŠA MOČ

GLASILO SLOVENSKEGA DELAVSTVA.

Stev. 15.

V Ljubljani, dne 13. marca 1914.

Naročnina znaša:
 celoletna . . K 4—
 polueltna . . . 2—
 četrletna . . . 1—
 Posamezna št. . . 0'10

Leto IX.

Delo Jugoslovanske Strokovne Zveze 1. 1913.

Vodstvom skupin in plačilnic J. S. Z.!

Načelstvo Jugoslovanske Strokovne Zveze je v načelstvenih sejah dne 2. in 9. marca odobrilo načelstveno poročilo za leto 1913, in sklenilo, da se poročilo objavi v »Naši Moči«. Vsem skupinam in plačilnicam določljemo toliko izvodov »Naši Moči«, kolikor članov štejejo. Če je dopolnjen več števil, naj se razdele za agitacijo med delavstvo. Obenem naroča načelstvo vsem vodstvom skupin in plačilnic, da prirede še meseca marca društvene shode, na katerih naj se poroča članom o stanju J. S. Z., jih navduši za agitacijo in naj se poagitira tudi za »Naši Moči. Vodstva organizacij naj tudi naroče iz 2 h odbitka Korespondence S. K. S. Z.

Jugoslovanski krščanski delavski pozdrav!

Načelstvo J. S. Z. v Ljubljani, dne 9. marca 1914.

Načelnik: Dr. Ivan Zajec.

Zapisnikar: Fran Kerhne.

Predsedstveno poročilo.

Spolno gospodarski položaj se je fani nekoliko izboljšal, kakor zdaj sami industrijski krogi priznavajo. Ne more se pa nikakor trditi, da se je že njim izboljšal položaj delavstva. Nasprič zdaj popolnoma združenim industrijem v Avstriji še delavstvo ni tako organizirano, kakor bi moralno in kakor bi že lahko bilo. S stavkami se zdaj, ko je moč gospodarjev tako narasta, ne da veliko doseči. To nam je pokazala predlanska stavka popirnega delavstva v Vevčah in to nam je pokazala tudi zadnja velika stavka tiskarjev v Avstriji. Razloček med obema stavkama je pa ta, da smo poizkušali predlanskim z vsemi svojimi silami, da stavko preprečimo, medtem ko je socialnodemokrščko vodstvo pri znani veliki stavki med tiskarji in tiskarnami hujskalo na stavko, dasi niso bili podani tisti predpogoji, ki vodijo do uspeha. To pripoznajo danes socialni demokratje sami v svojem znanstvenem glasilu »Der Kampf«. V tej vojski smo bili tudi mi nekoliko prizadeti, ker imamo med tiskarskim osobjem več članov in članic, ki smo jim samobebi umljivo dali, kar jim je šlo. V druge plačilne vojske J. S. Z. v poročevalni dobi ni bila zapletena. Posredovali smo pa seveda večkrat bodisi po članih načelstva ali pa po naših poslancih za koristi naših članov. V tem oziru gre naša zahvala poslancem dr. Benkoviču, Gostinčarju, dr. Korošcu, dr. Kreku, Pibrnu in vitezu pl. Pogačniku, ki so uspešno večkrat nastopili za koristi naših članov.

Omenili smo, kako mogočni da so postali podjetniki. Izkrašnja nas tudi uči, da je dosedanje orožje delavštva stavka, postalno topo in se zato ne more več priporočati. Ob zadnjih velikih delavskih bojih na Slovenskem in tudi drugod je že opetovano vlada posredovala. Tako je n. pr. razsodil kranjski deželnini predsednik baron Schwarz v stavki med popirnim delavstvom Medvodami in v Vevčah. Tudi v zadnjem boju med tiskarji in tiskarnami sta se obe stranki v točkah, v katerih se nista mogli zediniti, podvrgli razsodilu sekčnega načelnika dr. Mataje. Položaj: na eni strani organiziran gospodar, na drugi strani pretežno neorganiziran delavec, ne odgovarja več ravnovesju sile. Na eni strani bo morala postavljata skrbeti za to, da bodo morali biti vsi delavci in delavke stanovsko združeni, a da se lahko organizirajo v tistih strokovnih organizacijah, ki si

jih sami izberejo in ki odgovarjajo njih svetovnemu naziranju in njih narodnemu življenju. Ideal še zdaj, a mora se izvesti. Za razsojanje sporov se pa morajo uvesti mirovna obvezna razsodišča, razsodišča, ki že ponekod obstajajo in ki se morajo i pri nas uveljaviti.

Načelstvene seje.

Načelstvene seje so bile lani po glavnem občnem zboru 14., 21. majnike, 4., 11., 25. junija, 10. septembra. Letos do danes je imelo načelstvo seje 7., 14. in 28. januarja, 11. februarja, 2. in 9. marca.

Načelstvo J. S. Z.

se je v seji 14. majnika 1914 tako-le sestavilo: Predsednik: Dr. Ivan Zajec; I. podnačelnik Miha Moškerc; II. podnačelnik dr. Lovro Pogačnik; III. podnačelnik Ivanka Kosec. Zapisnikar: Frančišek Kerhne; zapisnikarjev namestnik Ivanka Brate; glavni blagajnik Bogumil Remec; blagajnikov namestnik: Poldi Dolenc; glavni tajnik: dr. Jak. Mohorič; nadzorstvo je pa izvolilo za svojega načelnika profesorja Antona Sušnik.

Organizacijsko-izobraževalno delo.

Glede na izobraževalno organizacijsko delo smo lani napredovali. Predvsem smo s primeroma našim silam velikimi žrtvami uvedli fakultarično »Naši Moči« v naših organizacijah. Izčasoma bomo korakoma prišli do tega, da jo uvedemo tudi obligatorično. Izdali smo za odbornike naše organizacije malo knjižico: »Vodstvo skupin, plačilnic, strokovnih odsekov in okrožij Jugoslovanske Strokovne Zveze«. Načelstvo le želi, da bi vsebina te naše drobne zelene knjižice prešla v kri in v meso naših funkcionarjev. Za agitacijske svrhe smo izdali letak, ki ga je sestavil naš zapisnikar Frančišek Kerhne.

Naši shodi.

Centrala je storila vse, da se po shodih naše delavstvo po načelih katoliške pravice vsgaja in da se stanovska zavest delavstva in zmisel strokovnega združevanja dvigne. V tem oziru moremo reči, da se je veliko storilo. Načelstvo J. S. Z. se ni balo nobenih stroškov, in je, kar je le moglo, storilo, da so naše organizacije veliko shodov priredile. Kar tiče naše delo, se je veliko delalo na Kranjskem in osobito na Štajerskem, kjer je štajersko okrožje vse storilo, da se je organizacija J. S. Z. razširila in pomnožila. Roko v roki smo delali s »Slovensko Stražo« in se je letos podredil štajerskemu okrožju J. S. Z. preizkušeni delavski organizator kot uradnik J. S. Z. tov. Vekoslav Zajec. Po končani stavki pri Devici Mariji v Polju smo bili prisiljeni, da smo tam nekaj mesecev zaposlili domačina Mejača. Naše organizacije na Primorskem, pridno poslujejo. Tudi na Koroškem, in sicer v Črni se je ustavila organizacija J. S. Z. Naša organizacija je torej že vseslovenska.

Socialni tečaji.

Zavest, da moramo dati delavstvu več, kakor more nuditi časopisje in tudi shodi, nas je napotila, da smo v seji načelstva dne 15. oktobra 1913 sklenili, da priredimo pozimi leta 1913/14 celodnevne delavskie tečaje. Priredili smo jih v Tržiču (predavalci: poslanca Gostinčarja in Piberna, župnika Potokarja, dr. J. Mohorič, prof. V. Marinko, Moškerc); na Savi (predavalca dr. J. Mohorič in Moškerc); v Idriji (predavalca Fran Kerhne in Moškerc); v Litiji (predavalca Franc Kerhne in Moškerc); na Vrhniku (predavalci prof. A. Sušnik, dr. Mohorič in Moškerc); v Š. Vidu na Ljubljano (predavalci dr. Zajec, profesor A. Sušnik, Fr.

Kerhne in Moškerc). Z uspehi tečajev smo zadovoljni in jih bomo bodočo zimo nadaljevali.

Seznam shodov J. S. Z.

1. Dne 12. januarja 1913 v Tržiču občni zbor.
2. Dne 12. januarja 1913 v Gorjah društveno zborovanje.
3. Dne 12. januarja na Vrhniku društveno zborovanje.
4. Dne 19. januarja v Kapfenbergu občni zbor.
5. Dne 19. januarja v Selo-Mostah občni zbor.
6. Dne 2. februarja na Viču občni zbor.
7. Dne 2. februarja na Savi-Jesenicah občni zbor.
8. Dne 2. februarja v Kranju društveno zborovanje.
9. Dne 2. februarja na Savi-Jesenicah občni zbor.
10. Dne 25. januarja pazniki v Ljubljani občni zbor.
11. Dne 26. januarja v Gorici občni zbor.
12. Dne 18. februarja »Katol. tisk. društvo« občni zbor.
13. Dne 13. februarja v D. M. v Polju društveno zborovanje.
14. Dne 16. februarja v Sv. Tomažu pri Ajdovščini občni zbor.
15. Dne 23. februarja v Gorjah društveno zborovanje.
16. Dne 23. februarja 1913 v Šmartnem pri Kranju občni zbor.
17. Dne 2. marca 1913 v Trstu občni zbor.
18. Dne 2. marca 1913 v Kamnici pri Mariboru društveno zborovanje.
19. Dne 9. marca 1913 v Ceršaku društveno zborovanje.
20. Dne 9. marca 1913 v Križah pri Tržiču občni zbor.
21. Dne 13. marca 1913 v D. M. v Polju društveno zborovanje.
22. Dne 16. marca 1913 v (Creiu) Cretu p. C. društveno zborovanje.
23. Dne 24. marca 1913 v St. Martinu p. V. društveno zborovanje.
24. Dne 28. marca 1913 v D. M. v Polju društveno zborovanje.
25. Dne 28. marca 1913 v »Rokodelskem Domu« društveno zborovanje.
26. Dne 6. aprila 1913 v Vitanjah društveno zborovanje.
27. Dne 6. aprila 1913 v Gorjah društveno zborovanje.
28. Dne 13. aprila 1913 Tönies občni zbor.
29. Dne 21. aprila 1913 Ljubljana občni zbor.
30. Dne 18. maja 1913 v D. M. v Polju društveno zborovanje.
31. Dne 25. maja 1913 v Trstu društveno zborovanje.
32. Dne 8. junija 1913 v Črni pri Prevaljah društveno zborovanje.
33. Dne 22. junija 1913 v Kranju društveno zborovanje.
34. Dne 15. junija 1913 pazniki prisilne delavnice društveno zborovanje.
35. Dne 17. junija 1913 v D. M. v Polju društveno zborovanje.
36. Dne 22. junija v Gorjah društveno zborovanje.
37. Dne 22. junija 1913 v Starem trgu društveno zborovanje.
38. Dne 22. junija 1913 v D. M. v Polju društveno zborovanje.
39. Dne 29. junija 1913 v Tržiču društveno zborovanje.
40. Dne 20. junija 1913 na Sori pri Medvodah društveno zborovanje.
41. Dne 6. julija 1913 v Preserju-Zalostni gori društveno zborovanje.
42. Dne 6. julija 1913 v Starem trgu društveno zborovanje.
43. Dne 13. julija 1913 v Kranju društveno zborovanje.
44. Dne 27. julija 1913 v Javoriku društveno zborovanje.
45. Dne 13. julija 1913 v Preski pri M. društveno zborovanje.
46. Dne 20. julija 1913 v Š. Janžu društveno predavanje.
47. Dne 3. avgusta 1913 v Predosljah društveno zborovanje.
48. Dne 3. avgusta v Štanjah - Ajdovščini društveno zborovanje.
49. Dne 10. avgusta 1913 v Š. Vidu-Drevljah društveno zborovanje.
50. Dne 17. avgusta 1913 v Bizoviku društveno zborovanje.
51. Dne 23. avgusta 1913 na Uršni gori v Slov. Goricah društveno zborovanje.
52. Dne 8. septembra 1913 v Gorjah društveno zborovanje.
53. Dne 8. septembra 1913 v D. M. v Polju društveno zborovanje.
54. Dne 3. septembra 1913 v Litiji društveno zborovanje.
55. Dne 8. septembra 1913 v Črni pri Prevaljah društveno zborovanje.
56. Dne 14. septembra 1913 v Štanjah-Ajdovščini društveno zborovanje.
57. Dne 28. septembra 1913 v Črni pri Prevaljah društveno zborovanje.
58. Dne 5. oktobra 1913 na Savi-Jesenicah društveno zborovanje.
59. Dne 3. oktobra 1913 v D. M. v Polju društveno zborovanje.
60. Dne 12. oktobra 1913 v Kranju društveno zborovanje.
61. Dne 12. oktobra 1913 »Rokodelski Dom« društveno zborovanje.
62. Dne 19. oktobra 1913 v Trbovljah društveno zborovanje.
63. Dne 19. oktobra 1913 v Črni pri Prevaljah društveno zborovanje.
64. Dne 12. oktobra 1913 v Črnučah pri Ljubljani društveno zborovanje.
65. Dne 12. oktobra 1913 na Ježici društveno zborovanje.
66. Dne 19. oktobra 1913 na Javoriku društveno zborovanje.
67. Dne 9. novembra 1913 v Tržiču socialni tečaj.
68. Dne 2. novembra 1913 v Gorjahi shod.
69. Dne 26. oktobra 1913 na Sori društveno zborovanje.
70. Dne 26. oktobra 1913 v D. M. v Polju društveno zborovanje.
71. Dne 30. novembra 1913 v Črni pri Prevaljah društveno zborovanje.
72. Dne 7. decembra 1913 na Savi-Jesenicah socialni tečaj.
73. Dne 7. januarja 1914 v Litiji društveno zborovanje.
74. Dne 18. januarja 1914 v Tržiču občni zbor.
75. Dne 11. januarja 1914 v Štanjah-Ajdovščini društveno zborovanje.
76. Dne 18. januarja 1914 v Trbovljah društveno zborovanje.
77. Dne 2. februarja 1914 v Gorjahi društveno zborovanje.
78. Dne 18. februarja 1914 na Savi-Jesenicah občni zbor.
79. Dne 18. januarja 1914 Predoslje pri Kranju društveno zborovanje.
80. Dne 15. februarja 1914 v Litiji socialni tečaj.
81. Dne 1. februarja 1914 v Idriji socialni tečaj.
82. Dne 22. februarja 1914 na Vrhniku socialni tečaj.
83. Dne 25. januarja 1914 na Selu-Mostah občni zbor.
84. Dne 8. februarja 1914 v Črni pri Prevaljah društveno zborovanje.
85. Dne 1. marca 1914 v Šmartnem pri Kranju društveno zborovanje.
86. Dne 15. marca 1914 v Trstu socialni tečaj.
87. Dne 1. marca 1914 v Preski pri M. društveno zborovanje.
88. Dne 8. marca 1914 v Š. Vidu nad Ljubljano socialni tečaj.
89. Dne 8. marca 1914 v Črni pri Prevaljah društveno zborovanje.
90. Dne 29. marca 1914 na Savi-Jesenicah društveno zborovanje.

Število članov do 31. decembra 1913
4772; do 2. marca 1914 + 104, skupaj
4876. -- Vložni zapisnik do 31. dec. 1913
2717; od 1. jan. do 2. marca 1914 498.

Shodi J. S. Z. na Štajerskem.

Od 4. maja 1913 do 1. marca 1914.
1. Dne 12. maja v Št. Ilju pod Turjakom (govoril V. Zajc) — 100 ljudi.

2. Dne 18. maja izlet in shod J. S. Z. Maribor (gov. Fr. Žebot) — 50 ljudi.
3. Dne 25. maja ustanovni shod J. S. Z. Št. Ilj pod Turjakom (govoril V. Zajc) — 40 ljudi.

4. Dne 25. maja shod J. S. Z. Stari trg pri Slov. Gradcu (govoril V. Zajc) — 30 ljudi.

5. Dne 1. junija izlet in shod J. S. Z. Sv. Jošt. na Kozjaku (govorila dr. A. Veble in V. Zajc) — 400 oseb.

6. Dne 8. junija ustanovni shod J. S. Z. v Črni pri Prevaljah, Koroško (govoril V. Zajc) — 50 oseb.

7. Dne 8. junija shod J. S. Z. Maribor (govoril Fr. Žebot) — 60 oseb.

8. Dne 15. junija shod J. S. Z. Griže pri Celju (govoril V. Zajc) — 30 oseb.

9. Dne 29. junija shod J. S. Z. Brežice ob Savi (govoril V. Zajc) — 20 oseb.

10. Dne 8. julija ustanovni shod J. S. Z. Stari trg pri Slov. Gradcu (govoril V. Zajc) — 50 oseb.

11. Dne 13. julija ustanovni shod J. S. Z. Griže pri Celju (govorila dr. And. Veble in V. Zajc) — 60 oseb.

12. Dne 20. julija shod J. S. Z. Šoštanj (govorila dr. A. Veble in V. Zajc) — 90 oseb.

13. Dne 20. julija shod J. S. Z. Škale pri Velenju (govorili dr. A. Veble, Ivan Zupan in V. Zajc) — 60 oseb.

14. Dne 20. julija shod J. S. Z. Sv. Martin pri Velenju (govorili dr. A. Veble, Ivan Zupan in V. Zajc) — 30 oseb.

15. Dne 27. julija izlet in shod J. S. Z. Polzela (govorili dr. A. Korošec, Mih. Moškerc in V. Zajc) — 2000 oseb.

16. Dne 15. avgusta shod J. S. Z. v Ptiju (govoril Fr. Žebot) — 100 oseb.

17. Dne 17. avgusta shod J. S. Z. Griže pri Celju (govoril V. Zajc) — 40 oseb.

18. Dne 23. avgusta izlet in zaupni shod J. S. Z. Stari trg pri Slov. Gradcu (govoril V. Zajc) — 150 oseb.

19. Dne 24. avgusta javni shod J. S. Z. Stari trg pri Slov. Gradcu (govoril V. Zajc) — 300 oseb.

20. Dne 31. avgusta veselica in shod J. S. Z. Gornji Grad (govoril V. Zajc) — 60 oseb.

21. Dne 7. septembra shod J. S. Z. Škale pri Velenju (govorila dr. Karol Vrstošek in V. Zajc) — 120 oseb.

22. Dne 13. septembra shod J. S. Z. Gradeč (govoril dr. Anton Korošec) — 150 oseb.

23. Dne 28. sept. gled. predstava in shod J. S. Z. Velenje (govoril Fr. Žebot) — 25 oseb.

24. Dne 4. oktobra I. okrožna seja za Štajersko in shod J. S. Z. v Mariboru (govoril dr. A. Veble) — 100 oseb.

25. Dne 5. oktobra ustanovni shod J. S. Z. v Ptiju (govorila dr. A. Korošec in Fr. Žebot) — 200 oseb.

26. Dne 26. oktobra shod J. S. Z. v St. Jurju ob juž. žel. (govorila dr. And. Veble in Fr. Žebot) — 60 oseb.

27. Dne 8. decembra shod J. S. Z. v Loki pri Žusmu (govoril Fr. Žebot) — 200 oseb.

28. Dne 14. decembra shod J. S. Z. v Škalah (govoril V. Zajc).

29. Dne 1. januarja ustanovni shod J. S. Z. v Št. Janžu na Vinski gori (govoril V. Zajc) — 80 oseb.

30. Dne 4. januarja občni zbor in shod J. S. Z. v Gornjem gradu (govoril V. Zajc) — 50 oseb.

31. Dne 6. januarja občni zbor in shod J. S. Z. v Šoštanju (govoril V. Zajc) — 25 zborovalcev.

32. Dne 6. januarja občni zbor in shod J. S. Z. v Škalah (govoril V. Zajc) — 30 zborovalcev.

33. Dne 6. januarja občni zbor in shod J. S. Z. v Sv. Martinu pri Velenju (govoril V. Zajc) — 15 zborovalcev.

34. Dne 11. januarja zaupni sestanek J. S. Z. v Grižah (govoril V. Zajc) — 8 zborovalcev.

35. Dne 11. januarja občni zbor in shod J. S. Z. v Sv. Pavlu pri Preboldu (govoril V. Zajc) — 50 zborovalcev.

36. Dne 11. januarja revizija, občni zbor in shod J. S. Z. v Rušah (govoril Fr. Žebot) — 80 zborovalcev.

37. Dne 18. januarja revizija, občni zbor in shod J. S. Z. v Gradeču (govorili M. Moškerc, Fr. Žebot in Kovač) — 100 zborovalcev.

38. Dne 18. januarja shod J. S. Z. v Plešivcu (govoril V. Zajc) — 50 zborovalcev.

39. Dne 25. januarja shod J. S. Z. v Velenju (govoril V. Zajc) — 20 zborovalcev.

40. Dne 1. februarja gled. predstava in shod J. S. Z. v Št. Ilju pod Turjakom (govoril V. Zajc) — 200 ljudi.

41. Dne 8. februarja gled. predstava in shod J. S. Z. v Sv. Florijanu pri Mišlinju (govoril V. Zajc) — 200 ljudi.

42. Dne 1. marca zaupni sestanek in seja J. S. Z. v Rušah (govoril V. Zajc) — 25 ljudi. Skupaj torej 132 javnih preditev!

Seznam plačilnic in skupin J. S. Z. leta 1913.

1. Celje.
2. Ceršak pri Slov. Goricah. Štaj.
3. Črna pri Prevaljah, Koroško.
4. Elza, Moste pri Ljubljani.
5. Gorje, Gorenjsko.
6. Gorica, Goriško.
7. Gornji grad, Spod. Štajersko.
8. Gradeč, Zg. Štajersko.
9. Griže pri Žalcu.
10. Hudajužna.
11. Javornik.
12. Kapfenberg, Sp. Štajersko.
13. Kat. tisk. društvo.
14. Rhciyd Düsseldorf, Nemčija.
15. Kranj, mlinarji.
16. Kranj.
17. Križe pri Tržiču.
18. Kaindorf pri Lipnici.
19. Krčevina pri Maribor.
20. Litija.
21. Ljubljana.
22. Loški potok.
23. Miren.
24. Maribor.
25. Medvode.
26. Pazniki prisilne delavnice.
27. Predilnica.
28. Perice.
29. Predoslje.
30. Ptuj.
31. Rokodelski Dom.
32. Ruše pri Mariboru.
33. Sava-Jesenice.
34. Selo-Moste.
35. Sorica.
36. Selce.
37. Stražišče.
38. Sturje-Ajdovščina.
39. Skale pri Velenju.
40. Šmartin pri Kranju.
41. Šmartin pri Velenju.
42. Št. Tomaž pri Ajdovščini.
43. Št. Pavel pri Preboldu.
44. Št. Vid nad Ljubljano.
45. Št. Ilj pod Turjakom.
46. Šoštanj.
47. Skedenj.
48. Tönies.
49. Tobačna tovarna.
50. Tovarna za lep.
51. Trbovlje.
52. Trst.
53. Trgovske sotrudnice.
54. Trgovski nastavljenici.
55. Tržič.
56. Vitanje.
57. Vič.
58. Vrhnik.
59. Vrtojba.
60. Vevče.
61. Vojsko.

Naša bilanca.

(Poročala namestnica g. glavnega blagajnika Leooldina Dolenc.)

Ali se zavedajo naši člani, kako veljava in natančna slika našega delovanja je naša bilanca? Koliko bodrilnih podatkov in tudi opominov in svaril je v tej vrsti suhih števil!

Z veseljem pozdravimo dejstvo, da se naša organizacija neprestano širi, sedaj posebno na Štajerskem. Koncem leta je štela J. S. Z. 58 skupin s 4770 člani. Žal, da so nekatere prej cvetoče skupine prenehale. To naj nam bo v opomin, da ne pustimo ozemlja, ki smo si ga že priborili, in obračamo se do naših priateljev v dotednih krajih s prošnjo, da bi skušali pridobiti nazaj, kar je že bilo naše.

Celotni prejemki v vseh skupinah so znašali leta 1913. 35.730 K 83 h (lani 25.041 K 15 h, torej za 10.689 K 68 h več); gotovo častna številka, posebno če se pomisli, da je ta vsota izrastla iz samih razmeroma majhnih prispevkov, ki jih posameznik komaj čuti. Tej vsoti stoje nasproti izdatki za podpore v celoti 23.142 K 22 h (lani 16.910 K 95 h, torej letos 6231 K 27 h več).

Leto 1913. je bilo nezdravo leto. Vedno deževno poletje in zgodnja huda zima je provzročila veliko prehlajenj, revmatizma itd. J. S. Z. je izplačala za bolezni svojih članov 19.174 K 15 h (lani 14.356 K 71 h, vsota se je zvišala letos za 4817 K 44 h).

Se hujše posledice je pa imela splošno devarna kriza, ki je prinesla brezposelnost v tako veliki meri. Delavci so se selili iz kraja v kraj, da bi lažje dobili zaslужka. Podvojile so se skoraj podpore za brezposelnost (2891 K 51 h, lani 1556 K 70 h). Selitvena podpora je znašala 466 K 25 h.

Na podlagi teh podatkov smemo z zadovoljstvom reči da je J. S. Z. v veliko slučajih olajšala gmotno stanje delavstva.

Naloženi denar pri »Zadružni zvezi« znaša koncem leta 1913. 25.881 K 28 h (lansko leto 21.835 K).

Rezervni zaklad — to je premoženje J. S. Z. — se je zvišal tekom leta 1913. za 5922 K 87 h.

Med izdatki najdemo 1182 K 24 h za strokovno glasilo »Naša Moč«, za katere so člani prispevali 620 K 79 h. Centrala doplača 2 vinjarja pri vsaki številki za vakega člana, ker upošteva velikansko važnost strokovne izobrazbe in spoznanja medsebojnih razmer, ki jo ravno nudi in goji naše glasilo. »Naša Moč« mora biti še bolj kot dosedaj središče organizacije in agitacije. Priporočamo jo vsem članom in iskreno želimo, da bi se pridno oglašili dopisniki iz vseh krajev. Čim več bo dopisov, tem bolj bo vsebina vsakovrstna in zanimiva.

Za pravno varstvo se je izdal le 86 K 30 h. Iz tega bi menda kdo sodil, da se je za pravno varstvo pri nas storilo prav malo. Res je, da nismo veliko izdali, zato pa gre hvala našim poslancem in posebno še našemu odborniku g. dr. J. Adlešiču. Ti gospodje so rešili veliko slučajev pravnega varstva brezplačno.

Upravljeni stroški so narasli na 3081 K 90 h. Nato se je že opozorilo pri zadnjem občnem zboru dne 4. maja 1913. Posli

pisarne so se tako pomnožili, da ni bilo več odbornikom mogoče, izvršiti v prostih urah to ogromno delo. Primorani smo bili, nastaviti delavskoga tajnika, da bi se vzdržal red v pisarni in se s tem obvarovala J. S. Z. občutne škode.

Za Štajersko okrožje je bilo treba tudi posebnega voditelja, ker se je naša organizacija posebno tam razvijala. Ta delavski tajnik je v prvi vrsti udeležen pri stroških za potnino 666 K 33 h, ki vsebuje tudi stroške za številne delavskie tečaje in shode, ki jih je priredila centrala v različnih krajih.

Vse te podatke smo navedli v »Naši Moč« tako natančno radi tega, da se lahko naši člani prepričajo na podlagi števil, da stoji J. S. Z. na popolnoma trdnih podlagi in da je samo v korist vsakega delavca, če pristopi čim preje te močni strokovni organizaciji.

Nehvaležni bi pa bili, če bi sedaj ob objavi računov za leto 1913. pozabili onih, katerih zasluga je sedaj tako lepo se razvijajoča J. S. Z. To so možje, večinoma delavci in duhovniki po raznih krajih naše domovine, ki so s trudem osnovali naše skupine in jih požrtvalno vodili. Plačilo za njih delo naj jim bo zavest, da delajo na neomajeni podlagi krščanstva za lepšo sedanost in bodočnost našega slovenskega delavstva.

Računski zaključek in izkaz imetja Jugoslovanske Strokovne Zveze v Ljubljani za leto 1913.

Pregled delovanja skupin I. 1913.

Prejemki	Vsota	Izdatki	Vsota
Pristopnina	1279 50	Podpora: bolniška	19174 15
Prispevki članov	32216 54	" selitvena	466 25
Posmrtnina	1614 —	" posmrtna	320 —
Prispevki za Našo Moč	620 79	" izredna	290 32
		" brezposelnina	891 50
		" izredna brezposelnina	2000 —
			23142 22

Leta 1913 je poslovalo 61 skupin s 4770 člani.

Tajniško poročilo.

(Poročal glavni tajnik J. S. Z. dr. Jakob Mohorič.)

Iz poročil predsedstva in blagajnika je razvidno, koliko shodov in tečajev je priredila J. S. Z. v preteklem letu, koliko je izdala za tisk, koliko je zavarovalnine izplačala in koliko je posredovala. Zbrano je gradivo, ki dela čast organizaciji, jaz bi pa rad narisal ideje, ki so nas vodile, ker duh je, ki oživlja.

Praktik bo v naši organizaciji vedno najprej podporno blagajno ali delavsko zavarovalnico. Gotovo je že ta velikanske vrednosti. Če kmetski stan vo ceniti pomen zavarovanja, ki mu vendar požar ali toča ne more vzeti vsega imetja, koliko bolj ga mora šele delavec, ki mu bolezen ali brezposelnost uniči edini njegov vir dohodka, vse njegovo premoženje, namreč njegov zaslugek. Vendar nam ni J. S. Z. predvsem zavarovalnica, nam je zveza v prvi vrsti strokovna organizacija.

Kar je za kmeta kmetijska družba, za trgovca in obrtnika trgovska in obrtna zbornica, kar so za različne druge stanove njih stanovske organizacije, to mora biti za slovenske delavce J. S. Z. Vodi nas trdna zavest, da tvorijo vsi slovenski delavci eno telo, ki ne more biti zdravo, če je bolan le en ud, ki se mora ganiti celo, če zadene krivica ali nesreča le en del. Ta zavest se je lepo pokazala ob vevškem štraju, za katerega so nabirali prispevke slovenski delavci po celi domovini, katerega je podprla močno tudi mlada J. S. Z. To zavest štuo in homu skušali zbuditi v vsakem slovenskem delavcu. Ne samo stanovska zavest, ampak tudi stanovski ponos hočemo gojiti.

Iz tega izvajamo važno nalogu, da zberemo raztresene ude tega orjaškega telesa, da bo združeno s primerno močjo branilo svoje skupne interese. Bilo bi pa popolnoma napačno, če bi delavstvo zastopalo svoje koristi samo na delavskih shodih in sestankih in v svojem listu, ampak zastopati jih mora vedno in povsod, prav posebno pa ob važnih trenutkih. V tem oziru moram konstatirati žalostno dejstvo, da slovensko delavstvo ob zadnjih deželnozbornih volitvah, to je gotovo tak važen trenutek, v veliki večini ni pokazalo dovolj zrelosti in umevanja svojih na-

log. Vsak naš član mora biti ne samo sam zase cel mož, ampak tudi učitelj svoje okolice.

Vendar od slovenskega delavca stanovska zavest ne terja sovraštva do drugih stanov. Tudi za slovenskega delavca velja resnica, da kri ni voda. J. S. Z. vodi prepričanje, da so bolj naravne in bolj tesne vezi med slovenskim delavcem in kmetom kakor med slovenskim delavcem in delavci tujih narodnosti. Zgodovina in sedanjost nas uči, da povsod, kjer se reže kruh slovenskemu narodu v Španoviji z drugimi narodi, dobiva slovenski narod zelo slab košček. Zato slovensko delavstvo išče Španovije rajše pri bratih kakor pri tujcih. Dostikrat se sliši zahteva po zedinjeni Sloveniji tam, kjer je nedosegljiva, slovensko delavstvo jo hoče ustvariti in jo že ustvarja tam, kjer je dosegljiva v lastni strokovni organizaciji J. S. Z., ki bo brezobzirno branila koristi in zahteve slovenskega delavstva povsod in proti vsakomur, pa naj bo tudi delavec tuje narodnosti. Koristi slovenskega delavstva se pri nas silno pogosto križajo s koristmi tujega delavstva, ki naše ljudi rado smatra za manj vredne, gotovo pa pogosteje kakor s koristmi drugih slovenskih stanov, ki so nasprotno slovensko delavstvo že dostikrat požrtvovalno podpirali v raznih bojih s tujim kapitalom. J. S. Z. se dobro zaveda, da bo v mnogo slučajih šla v boj ramo ob rami z drugimi slovenskimi stanovi za skupne interese, pa tudi v bojih za čisto stanovske koristi bolj veruje v ljubezen drugih slovenskih stanov kakor v zvestobo delavstva tujih narodnosti. Vendar pa zveza odločno odklanja vsak narodni šovinizem.

Pogled v bodočnost. Naš boj bo vedno težavnnejši. Organizacija podjetnikov-delodajalcev je delavsko organizacijo daleč prekosila. Vsled gospodarskega razvoja bo breme brezposelnosti vedno težje in narodni šovinizem pri sosednjih narodih narašča. Delavstvo bo moral vedno bolj poudarjati, da je delavsko vprašanje javna zadeva, da je poklicana tu sodelovati javnost, da morajo pomagati zlasti javni zastopi, dežela in država. Dragocena bo tudi pomoci vsega slovenskega naroda, ki ga tlači kapital v rokah tujcev kakor naše delavstvo smo ne tako neposredno.

LJUBLJANSKO IN OKOLIČANSKO KRŠČANSKO-SOCIALNO DELAVSTVO!

»Jugoslovanska Strokovna Zvezak
Vas vabi na velevažen delavski shod,
ki bo

**V NEDELJO, DNE 15. MARCA 1914 OB
10. URO DOPOLDNE V »LJUDSKEM
DOMU«.**

Na shodu govore: drž. in deželni poslanec dr. Jan. Ev. Krek, dež. odbornik dr. I. Zajec in svetnik Ivan Kregar.

Pridite gotovo na shod in agitirajte za sijajno udeležbo!

»Načelstvo Jugoslovanske Strokovne Zvezke«.

Glasnik

Austrijske krščanske tobačne delavske zveze.

VI. ZVEZIN ZBOR AVSTRIJSKE KRŠČANSKE TOBAČNE DELAVSKE ZVEZE.

Naš VI. zvezin zbor se prične dne 23. marca 1914 ob 9. uri dopoldne. Zborovali bomo kakor ponavadi v dvorani strokovnega društva pomočnikov kršč. zveze prekajevalcev, Dunaj, 17. okraj, Bergsteigasse št. 40. Delegati morajo biti v nedeljo zvečer na Dunaju. Zbirališče se jim še naznani. Začasen dnevni red se je ta-le določil:

1. otvoritev in pozdrav; 2. določilo dnevnega reda in poslovnika; 3. poročila: a) načelstva, b) blagajnika, c) nadzorstva; 4. izprenemba pravil; 5. volitev zvezinega vodstva; 6. poročilo načelstva o sklepnu zadnjega glavnega zebra Zveze o ustanovitvi blagajne za podporo upokojenega delavstva; 7. predlogi; 8. delavske razmere po tobačnih tvornicah; 9. organizacija in socialni napredki; 10. še ne rešene zadeve.

Gledate na izprenembo pravil predlagata načelstvo:

V § 13. naj slove 1. odstavek:

»Načelstvo, ki se izvoli za dve leti, obstaja iz najmanj 10 in največ 15 članov in 4 namestnikov. Člani načelstva naj prebivajo po možnosti na sedežu Zveze ali vsaj v bližini.«

Odstavek 5. istega paragrafa naj se glasi:

»5. Sklepa se z navadno večino glasov in je sklepčno, če je več kot polovi-

ca članov navzočih. Pri enakem številu glasov je predlog odklonjen. Predsednik glasuje le, če se tajno glasuje. Proti sklepnu načelstva je doposten priziv na razsodišče, oziroma na glavni zbor.«

To izprenembo pravil se omogoči, da se razširi število članov načelstva. Dozdaj so tvorili načelstvo le dunajski člani. Načelstvo pa želi, da bodo člani načelstva tudi lahko člani iz dunajske okolice.

Glede na točko 6. opozarjam, da je načelstvo izvedlo naročilo zadnjega zvezinega zebra in sestavilo obračun o možnosti ustanovitve penzijske podporne blagajne ali odpravnine za penzioniste in je obračun že skupinam dospolalo. Načelstvo samo ne stavi nobenega predloga, marveč čaka, da zavzamejo stališče posamezne krajne skupine.

Glede na 7. točko dnevnega reda se pripominja, da krajne skupine niso ničesar predlagale. Pač pa načelstvo predлага:

Predlog I.

Kot dolžni prispevek zveznih članov se smatra po drugem Kongresu krščanskih strokovnih društev, priklopljenih zvezi, četrletni prispevek 10 viharjev. Kdor tega prispevka ne plača, se smatra, kakor da ni član plačeval članarine.

Predlog II.

Uvede se nov plačilni rared s 40 viharjem tedenskim prispevkom. Prispevek v tem razredu je prostovoljen. V tem razredu se dele sledeče podpore:

Bolniška podpora.

Po 52tedenskem neprekinjenem prispevanju se deli bolniška podpora skozi 50 dni po 75 vin.; skupna vsota 37 K 50 vin.; po 156tedenskem neprestanem prispevanju skozi 60 dni po 75 vin., skupna vsota 45 K; po 120 tedenskem neprestanem prispevanju skozi 70 dni po 75 vin., skupna vsota 52 K 50 vin.

Porodniška podpora v tem razredu znaša 15 K.

Podpora ob orožnih vajah znaša v tem prispevnem razredu po 52tedenskem neprestanem prispevanju 20 K, po 156tedenskem neprekinjenem prispevanju 35 K, po 260tedenskem neprekinjenem prispevanju 50 K.

(Konec na četrti strani.)

Vabilo na

REDNI OBČNI ZBOR

Prvega ljubljanskega delavskega konsumnega društva reg. zadr. z o. zav.

ki se bo vršil

v nedeljo, dne 29. marca 1914 ob 10. uri dopoldne v društvenih prostorih, Kongresni trg štev. 2

po sledičem dnevnem redu:

1. Poročilo načelstva. — 2. Odobritev letnih računov. — 3. Volitev odbora. — 4. Slučajni sti.

Posebnih vabil se ne bo izdajalo!

K obilni udeležbi vabi

odbor.

Aktiva.

BILANCA.

Pasiva.

	K	h			K	h	
Vrednost blaga	66.451	—	Deleži članov		27.605	70	
Terjatve na blagu	31.211	22	Posojilo Deželne banke na hiši Zaloška cesta 15 . .		18.619	01	
Vrednost dveh hiš	57.126	60	Posojilo Mestne hranilnice na hiši Glince št. 214 . .		11.210	63	
Vrednost inventarja	1.243	35	Dolg na blagu nezadružnikom		26.230	13	
Delež pri Gospodarski zvezi	340	—	Dolg na blagu zadružnikom		20.604	82	
Delež pri Sodovičarski zadruži	20	—	Rezervni zaklad		40.537	25	
Delež pri Zadružni zvezi	10	—	Čisti dobiček		12.052	85	
Delež pri Ljudski posojilnici	4	—					
Obresti tek. računa pri Ljudski posojilnici	282	02					
Gotovina koncem računskega leta	172	20					
	Vsota . . .	156.860	39		Vsota . . .	156.860	39

Ljubljana, dne 31. decembra 1913.

Alojzij Kocmür, načelnik. Fran Pezdir, podnačelnik. Mihaela Alijančič, blagajničarka. Ana Srakar, tajnica. Marja Gregorač, Blaž Slapar, Fran Felicjan, Elizabeta Cerkovnik, Fran Kroflič, odborniki. — Martin Knez, Karl Kocjan, Avgust Ničman, nadzorstvo.

Če se prestopi v višji razred, mora član plačevati 26 tednov, da dobi pravico do višje podpore; za porodniško podporo pa se podoči 52 tedenska karenčna doba. Če član v novi razred vplačuje 52 tednov, se mu prispevni tedni zaračunavajo v prejšnji razred. V ostalem pa veljajo za podpore druga določila podpornega reda.

Prvi predlog ni za večino skupin nič novega, ker že itak prispevajo za agitacijski sklad.

Sklep kongresa krščanskih strokovnih društev je sevda tudi za nas obvezen. Ker pa zvezin glavni zbor v zadavi še ni zavzel svojega stališča, je potrebno, da se določi, da morajo tudi naši člani za skupno organizacijo prispeti.

Drugi predlog odgovarja dejanskim razmeram. Pregled v razpredelnicu nam kaže, kako različne so plače

zveznih članov. Silil se nihče ne bo, da vstopi v višji plačilni razred.

Točki 8. in 9. dnevnega reda se pečata z glavnimi vprašanji o razvoju delavskih razmer. Veliko se bo moralno storiti osobito glede na delavske razmere, ki so vedno slabše.

Dela veliko, a naši delegati mu bodo kos, kar so že opetovano dokazali!

Okno v svet.

135letni starec. V Zvorniku v Bosni je umrl kmet Spazajković, ki je dočkal 135 let. Do zadnjega je bil kreplak.

Lepi častniki. Na Japonskem so arretirali pet pomorskih častnikov, ker so se dali podkupiti.

Izdajatelj in odgovorni urednik Miha Moškerc. — Tisk Katoliške Tiskarne.

Razširjajte med delavstvom Vaše glasilo ,Našo Moč'.

Bogata zaloga ženskih ročnih del in zraven spadajočih potrebuščin.

F. Meršol LJUBLJANA
Mestni trg 18.

Trgovina z modnim in drobnim blagom.

Velika izber vezenin, čipk, rokavio, nogavio, otroške obleke in perila, pasov, predpasnikov, žepnih robcev, ovratnikov, zavratnic, volne, bombaža, sušanca itd.

Prediskanje in vezenje monogramov in vsakovrstnih drugih risb.

o pecno blago

Zmernice cene

KUĆ

Zdravniško kritvorenje vino, daje moč in zdravje.
Vzorec 4 steklenice 5 kg franko po
poštnem povzetju K 4:50.

Edina
zaloga **BR. NOVAKOVIC**
veletrgovina vina, vermuta, mar-
sale, malage, konjaka, žganja itd.
LJUBLJANA.

Sladni čaj-zajtrk!

Kralj! 50% prihranka in okusen zajtrk, Južinal! dosežo oni, ki namesto kave, čaja, kakao, sladne kave, piijo sladni čaj. Ako se ga uporablja pri dojenčkih namesto mokre za otroke, so otroške bolezni manj nevarne. — Je za polovico cenejši. Dr. pl. Trnkoczyjev sladni čaj ima ime Sladni in **Moč**! Tudi pri trgovcih. Povsed 1,5 kg zavoj 0,75 vin. Moč! Tudi pri trgovcih. Po pošti posiljaj najmanj 5 zavojev čekarnar Trnkoczy v Ljubljani. Ta čekarnar je svojih osem otrok zredil s sladnim čajem. Glavne zaloge na Dunaju: le-tevne karne Trnkoczy: Schloßbrunnerstrasse štev. 109, Josefstädterstrasse štev. 26, Radetzkyplatz štev. 4. V Gradcu: Sackstrasse štev. 4.

Priporočljiv zlasti za one, ki se čutijo bolne, slabe.

Za resninočnosti tega naznamnila jamči & tukaj navedenih tvrdk Trnkoczyjevih, istotako ugodne sodbe zaupanja vrednih oseb.

A. & E. SKABERNE, Mestni trg štev. 10

Veliča zaloga manufakturnega blaga, različno suknjo za moške obleke, volneno blago, kakor ševijoti, popelin, delen, itd. za ženske obleke. — Perilno blago, cesfiri, kambriki, batisti v bogati izbiri. Različno platno in šifoni v vseh kakovostih in širinah; potrebine za krajač in šivilje. Fanelaste in šivane odeje, različne preproge za postelje, kakor tudi cele garniture. — Novosti v volnenih in svilnih robcih in šalih. Namizni prti, serviseti in brisalke iz platna in damasta. — Priznano nizke cene!

Vedno sveže blago!

Posebni oddelki za pletenine in perilo. Vse vrste spodnje obleke za ženske in moške, kalor: srace, hlače, kriala, bodisi iz šifona ali pa tudi pletene iz volne ali bombaža. — Največja izbira v nogavicah v vseh barvah kakor tudi v vseh velikostih za otroke. — Predpaski najnovejših krovjev iz pisanega blaga, šifona, lstrja in kota. Stezniki ali moderci od najcenejših do najfinnejših. Fini batistasti, platneni in šifonasti žepni robci. — Zaloge gosjega perja in puha.

Varstvena znamka.

Peter Kozina & Ko.

Tovarna čevljev v Tržiču,
Gorenjsko.

Najmodernejše podjetje monarhije.
Otvoril sem lastno prodajalno

Na drobno v Ljubljani na debelo

Breg štev. 20 (Cojzova hiša).

Pozor, slovenska delavska društva!

Kupujte svoje potrebuščine pri znani in priporočljivi domači manufakturni trgovini

Janko Češnik

(Pri Češniku) LJUBLJANA

Lingarjeva ulica - Stritarjeva ulica
v kateri dobite vedno v veliki izbiri
najnovejše blago za ženska in moška
oblačila.

Postrežba poštena in zanesljiva.

Svoji k svojim!

A. LUKIĆ

Ljubljana, Pred Škofijo št. 19.

Konfekcijska trgovina
za dame, gospode, dečke in deklice
se najtopleje priporoča.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica 9

priporočata svojo največjo zalogo
izgotovljenih oblek za gospode,
dečke in otroke.

Novosti v konfekciji za dame.

Solidno izdelane

dežnike in
solnčnike

priporoča

po najnižjih cenah

L. Mikusch, Ljubljana,

Mestni trg št. 15.

IVAN JAX IN SIN v Ljubljani,

Dunajska cesta 17

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih

voznih koles in šivalnih strojev

= za rodbino in obrt. =

Naiboliša, načigurneja prilika za štedenje!

Ljudska Posojilnica

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6

prilicije, v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo

sprejema hrailne vloge in vloge v
tekočem računu, za katere jamčijo
ne samo njeni zadružniki, temveč tudi

cela dežela Kranjska

in jih obrestuje po

4 3 | 4 0

brez kakega odbitka, tako da sprejme vložnik od vsakih vloženih 100 kron čistih
obresti 4·75 kron na leto. Stanje vlog je
bilo koncem marca 1913 čez 22 milijonov
kron. Za nalaganje po pošti so poštuhra-
nilnične položnice brezplačno na razpolago.

Načelstvo.